

Szerkesztőség:

I-ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hird-
tések és ezeknek díjai, ve-
amint a felszólalások ki-
dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMPSKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Egy választásról.

(T.) E hó 12-én egy megyebizottsági
tagsági hely betöltésére történik választás
városunkban.

Ezzel betöltetik egy üres hely, mely
nem csak azért üres, mert annak betöltője
kidőlt az élők sorából, hanem azért is, mert
üres volt az előtt is, évek hosszú során,
míg az illető azt névleg betöltetett.

Alig van valami intézmény közigazga-
tásunk rozoga keretében, mely iránt oly ke-
vés érdeklődés mutatkoznék, mint épen a
törvényhatóság intézménye.

A törvény akként intézkedik, hogy a
törvényhatóság áll virilis tagokból és a ki-
sebb adót fizetők, a polgárság által válasz-
tott tagokból.

A polgárság azonban — úgy látszik —
nem igen törődik azzal, hogy ott, ahol az
ő ügyeikben, dolgaikban is intézkednek, ha-
tároznak. adókat szavaznak meg és közigaz-
gatásukat irányítják, vagyoni viszonyaikat
ellenőrzik, akként legyen képviselve, amiként
azt a törvény, de meg a polgárság saját jól
felfogott érdeke is megkíváná. Vagyis: a
midőn képviseltetésére megadatott a lehető-
ség, engedi magát befolyásolni, kortes esz-

közökkel elvezettetni, hogy ő, a polgárság
képviselőt nélkül marad, mert az az egy-két
beválasztott polgári elem fele sem néz a
közgyűléseknek, csupán azzal tetszeleg hiu-
ságának, hogy kapja a tárgysorozatokat mint
„Tekintetes megyebizottsági tag úr!” és a
kérő leveleket megyei tisztviselő választások
alkalmával s csak olyankor durálja magát
neki, hogy a gyűlésre felmenjen, ha ily al-
kalmakkor útiköltség is érkezik becses czi-
mére, vagy legalább helyeztetik kilátásba,
holmi alkotmányos ellátással egyetemben.

Ha nálunk nem is, másutt.

Ezen a szegyenletes állapotokon csak
ugy segíthetünk, ha nem engedjük magun-
kat befolyásoltatni, ha a választó közönség
kiszemeli magának az arra hivatott és méltó
egyént, akinek személyében, eddigi tevé-
kenységében, értelmében és tisztességében
elég garanciát lát arra, hogy eme fontos
állásban szószólója lesz a választók akara-
tának, védelmezője érdekeink és elég er-
kölcsei érdeke leendő a reá ruházott bizalom-
nak pontosan és lelkiismeretesen megfelelni.

Amire csak is úgy lehet kilátás, ha a
polgárság akarata önmagától érvényesül s
nem magán érdekek irányítják.

Reméljük, hogy ez most így is fog tör-
ténni, erre enged következtetni a megtisz-

tult politikai és a tisztuló társadalmi vi-
szonyok.

Gondoljuk meg, hogy az ily bizalmi
állásoknál nem a ki taktikázott és erősza-
kolt, hanem az önként jött bizalom adja
meg a megválasztottnak is az értéket és a
kötelesség érzetet a bizalomra méltóvá
is lenni.

... right man on the right place, (kel-
lő ember a kellő helyén legyen) mondja egy
angol példabeszéd.

És okosan mondja.

A boritaladóra vonatkozó adatok.

Szőlőművelésünk, mely még alig heverte ki
azt a rázkódtatást, amit a filloxeravész zudított
rá, újból válság előtt áll. De míg a filloxera által
okozott veszedelem hatása csak fokozatosan egy
évtizednél hosszabb idő alatt nyilvánult az egész
országban és közben már annak leküzdésére szol-
gáló eszközök is rendelkezésünkre állottak, addig
a mostani válság összeroppanással fenyegeti egy
szerre egész szőlőtérmelesünket. Értve alatta az
értékesítési nehézségek nyomán járó túlprodukezió
veszedelmét.

Tultermelésről beszélni akkor, midőn a szőlő-
lővel beültetett terület ma még mindég körülbelül
egy negyedével kisebb, mint 20 év előtt és mikor
ma, dacára az ujonnan telepített szőlők nagyobb
termékenységének, még mindig csak felét termel-
jük annak a bormennyiségnek, mit a régi időben,
pedig azóta az ország lakossága is legalább 15%

ünnepségre és ugyan annyit tesz meg vissza, Rák-
óczi nevének, hírének, dicsőségének hallatára, az
abban való parányi részesezésért.

„Itt bajvan.”

A kocsis szakaszok állomásról — állomásra tel-
tek, az utasok szaporodtak s a mi szakaszunkat
kezdtek felteni a bekövetkező zsúfoltságtól.
Minden utas leleményes, különösen kényelmének
biztosítására.

Az egyik csendőr őrsvezető volt, román nem-
zetségű, de perfekt beszélt magyarul és érte is.
Szép, csengő, tenor hangja volt. Egész Miskolczig
énekelt, még pedig a Kossuth nótát, a Hymnust,
a Szózatot, Janos vitéz nótáit stb. Segített neki
a másik csendőr is, a kis leány is és Feké barátom
is. Feltettük tehát a „mi otthonunkat” ide-
gen betolakodóktól. Megkértem tehát az őrsze-
zetőt, hogy ha valakik ide be akarnak jönni, mon-
dja nekik, hogy ide nem lehet bejönni, mert itt
„baj van” — Így is történt.

A pasasok respektálták a csendőri tilalmat s
békésen, háborítlanul utaztunk tovább Miskolczig,
Folyt a dalolás tovább, a miben azonban én nem
vehettem részt, a következő fejezetben kifejtett
okok miatt.

A „tisztelletes ur.”

Egyik állomásnál a vonat hirtelen megállt,
minek következtében a szemközt álló Feké bará-
tom és a kis leány össze borultak. Mintha egy
kis szándékosságot vettem volna észre az „egyik
fél” részéről, karomat hirtelen közéjük toltam és
egyszer s mindenkorra elhárítani akarván minden
ily intermezzót, kijelentettem, hogy én, mint pap,
az ilyesmit nem tűrhetem. A kis leány rám né-

TÁROZA.

Kurucz napok.

Kassálg meg vissza.

Irta: Temesközy Gerzson.

Kétszáz évvel ezelőtt karddal és kulacsosál
indultak az abonyi kuruczok Kassa felé, a nagy-
ságos fejedelem táborába, a németek, meg a la-
banczok ellen, Most? Most is ugyan azon érzel-
mek között indultunk útnak „híros Kassa városá-
ba,” temetni a legnagyobb, legigazabb magyar
porló részeit és egy ragyogó kornak ily arányban
többé meg nem utulható emlékeit . . .

A kulacs most is igen alkalmas utitársként
mutatkozott, a kard azonban csupán dekorumnak,
a szó szoros értelmében „lógos komának”, — az
akkori idők pusztasymbolumának, melyre nézve
Papp Péter barátom bátran kérdezhetne volna,
midőn a kassai labanczok a tárczáinkban kotorá-
tak, hogy: mineka!

Mert hogy labanczok még most is vannak,
nem csak erre mifelénk, hanem még Kas-
sán is, arról a kassai vendéglősök fényes tanubi-
zonyságot tettek. Mert a miként a kuruczok
ma is gyűlölik a németet, a labanczot, azon ké-
pen bennök is meg maradtak a labancz vágyak a
kuruczok javaiban való dűskálkodásra, a miért
bizony nem ártott volna kiporolni a hátukat azok-
kal a fényes kardokkal, legalább megfelelhetünk
voina Papp Péter barátom fenti kérdésére, hogy
ennek-é!

Igy tehát a „rüsztung” a tömött erszényre

redukálódott, no meg a kulacsra, a mit nálam, a
Havas Erzsike lakóalmában a kiváló szívességű
öröm apa belcegyezésével honom alá csapot flaska
rizling helyettesített, a mely termelt Dr. Endre
Zsigmond főszolgabíró híres szőlőjében, annó: 1897.

Mint hajdan, midőn Esze Tamás a bereg-
szászi vásáron kibontotta Rákóczi zászlóját s a
kurucz ott hagyott csapat, papot, asszonyt, gyere-
ket, gondokat s ment táborba, én is egy tanyér
léves szerencsés bekebelezése után — fiakkerba
szálltam s mentem egyenesen a vasút állomásra,
ott már várt reám Feké Mihály utitársam s neki
indultunk a nagy utnak.

Az utazás.

Hogy mit tesz 15 óráig vasuton ülni, 6 óra
hosszat egy országos ünnepély minden izgalmát
végig érezni, azután ismét 16 óra hosszút vasu-
ton ülni s mindezt egy folytaban; azt csak az
nem tudja, aki nem próbálta.

Szólnokon beszaltunk a vonatba, sorsunk két
csendőrrel is egy kis intelligens leánnyal hozott
össze, akik már bent ültek. A csendőrök valahon-
nan Erdélyből vezényeltettek Kassára, az 1570.
csendőrből álló létszám kiegészítésére, a kis leány
kisküüllő megyéből, Kiskaposról. Ők már ismer-
etsegen voltak s dalolgattak.

Hosszu út előtt valami kényyszer alatt áll az
ember ismeretséget kötni. Feké barátom kezdte a
kisleánnyal: honnan utazik, hová stb.

A leány nagyon kitesztő naivitással elmond-
ta aztán, hogy ő egy kiskaposi erdőségben levő
gözfűrészes igazgatójának a leánya s már egy nap,
egy éjjel utazik Kassára, Rákóczi temetésére. Van
ebben valami megkapó momentum, midőn 600—
700 kilométer utra indul egy kis leány pár órai

kal szaporodott, első pillanatra visszának tetszik, de a valóságnak megfelel.

Borfogyasztása hazánknak az utolsó évtizedekben olyan ijesztő mértékben csökkent, hogy ma az összes európai bortermelő államok közt (az egy Németország kivételével) a mi hazánkban van a legalacsonyabb átlagos borfogyasztás.

Ezért áldoztak szőlőtermelőink emberfeletti munkát szőlők felújítására, ezért fektettek bele egy félmilliárdnál nagyobb összeget — nagyobbára nem is saját készpénzüket, hanem kölcsönvett tőkét szőlőikbe, azért fáradtak, küzdöttek, tanultak egy évtizeden át, hogy végre ez legyen az igyekezet pozitív eredménye? De ezért áldozott a földművelésügyi kormány is 15 év alatt 17 millió koronát szőlők felújítására, hogy azon nagy áldozatkészségének ez legyen a gyümölcse?

Már pedig a dolog úgy áll, hogy tizezerjé a a holdaknak, melyek az utolsó 3—4 évben lettek telepítve, még nem termőkészek, amellel a felújítási buzgalom számos hegyvidéken de főleg az Alföldön meg nem szállott alá, úgy hogy minden valószínűség szerint 5—6 év múlva jó esztendőben a mostani bornak kétszerese fog teremni. Mi tevők leszünk akkor borainkkal és mily áron leszünk kénytelenek okkor termésünket vesztetni?

A kivétel fokozásában nem bizakodhatunk a vámkülföldön a francia, olasz és spanyol olcsó tümegborokkal arban soha sem leszünk képesek versenyezni. Az Ausztriába való kivétel fokozására sincs kilátásunk, sőt örülnünk kell, ha ezt a piacot továbbra is mai mértékben megtarthatjuk.

Ha nem sikerül belföldi borfogyasztásunkat lényegesen felemelni, úgy az évről-évre szaporodó bortermések mellett még akkor sem lesz szőlőgazdaságunk hasznosítható, ha sikerül végre új bortörvény megalkotása által a borhamisítást is jelentékenyen korlátoznunk.

A bor ősidők óta nemzeti italunk. És nincs még egy t. meke hazánknak, melynek a világversenyben már a régi időkben oly hírnevet lettünk volna képesek szerezni, mint épen a bornak.

A mellett a szőlőművelés egyik legfontosabb közzgazdasági águnk. A magyar szőlőben fekvő érték a legalacsonyabb számítás szerint is az egy milliárd korona értékét meghaladja, míg a jelen alacsony évi termések értéke is 120—150 millió K. közt ingadozik.

Nincs még egy mezőgazdasági termény a gabonaféléken kívül, mely annyi évi napszámot igényelne, mint épen a szőlő. Egy kat. hold rendszerévi megmunkálása körülbelül 80 napszámot követel, tehát a 503.000 kat. hold évenként több mint 40 millió napszámot emészt fel.

A szőlőbirtokosok számát együttesen 430.000-

zett okos kis szemeivel; magyar ruhám, ezüst rojtos nyakkendőm, de azt hiszem erősen derese-sedő hajzatom megerősíteni látszott kijelentésemet, attól a perctől fogva mellem ült es sem a hosszú uton, sem Kassán, sem vissza egész Szolnokig el nem távozott mellőlem s mintha édes atya mellett lett volna, oly biztonságban érezte magát mellettem; a papi tekintély megóvta őt minden incselkedés ellen bárki részéről is. Bár bitortoltam ezt a tekintélyt, de fel ment engem még az igazi pap is e vád alól az erkölcsiég védelme szempontjára. Külömben nagyot nem vétettem, csupán annyit, hogy nem „polgári-papnak mondtam magamat, a mely megtisztelő tittelussal úgy is találkozom a társas életben.

Midőn tehát úti társaim részéről az éneklésben való részvételre biztatgattam, a kis leány mély meggyőződéssel jelentette ki, hogy: „a tiszteletes úr nem dalolhat.“ Így tehát a leányka bizalmának és ragaszkodásának megtarthatása s a védelem expositiója érdekében megkellott tartanom a feszes, auktoritásos papi pösét, végig a nagy uton és vissza. Mea culpa!

„Halljuk a tiszteletes urat!”

Füzesabonyba éjfélt után ért a vonatunk. Az állomás peronján még ott állott a 10 percczel előttünk járó Rákóczi vonathoz oda zárandokolt rengeteg sokaság, élükön az egri akadémiai ifjúsággal, fáklyákkal kezükben, Kossuth nótával az ajkukon fogadták vonatunkat. Éljenek, köszöntöttek bennünket. Én az ablakon kinézve szemlélttem e feledhetlen jelenetet, a feltüzelt lelkesedést, a hazafias érzelmeknek e megrázó kitöréseit.

Egyszerre csak elkiáltja magát egy fiatal akadémikus: Halljuk a tiszteletes urat! Utánna ezer meg ezer torok dörögte: Halljuk a tiszteletes urat!

re tetté az 1895-i mezőgazdasági statisztika, ezek családtagjaikkal és a borvidékeken lako nopszámokkal együtt, kiknek az év hat hónapjában a szőlő képezi legfőbb kereseti forrásukat, hozzá-számítva a vendéglősök és borkereskedők, a kádárok, kovácsok, egyéb kisiparosok újabb tizezreit, akiknek megélhetése szintén a borral szoros összefüggésben áll, bátran mondhatjuk, hogy összesen legalább 2—2½ millió ember, tehát a lakosságnak 10—12%-ra van a szőlőművelés fellendülésénél vagy pusztulásánál közelről érdekelve.

De ha ettől eltekintünk is, társadalmi, kulturális és morális szempontok szólnak amellel, hogy borfogyasztásunk lehetőleg emeltessék. A a legegészségesebb szeszes ital. Egészségesebb, mint a sör, mely lustit és puffaszt és sokkal egészségesebb, miut a pálinka, mely a fogyasztás arányai szerint gyorsabban vagy lassabban ölt mérég. Míg a mérsékletes borfogyasztás az egészséges ember erőt fejleszt, a betegeknél és lábadozóknak gyógyszerül szolgál, az öregeknek életkedvet ad, addig a pálinka — bár pillanatnyilag talán, az izgatás folytán — ad is erőt, de a munkakedvet mindenestire alássa, az erőket csökkenti, a szellemi képességet megöli, a családi békét feldulja, az embereket bűnre csábítja, elzülleszt, a jövő generációt nyomorékká teszi.

Már pedig nálunk a borfogyasztás rovására a pálinkafogyasztás öltött ijesztő mértékűt s így az állam fejlődésének, a lakosság egészségének legfőbb érdeke, hogy ez az arány mielőbb a borfogyasztás javára billentessék.

* * *

Az etmondottak után világos, hogy az államnak elsőrendű érdeke szőlőtermelésünk fennmaradása és fejlesztése, ami csakis a borfogyasztás emelkedése útján lesz elérhető. Ennek folytán az államnak mindent el kell követnie arra nézve, hogy ez minden tekintetben előmozdíttassék még hogy ha áldozatokkal járna is annak keresztülvitele. Mint legközelebb fekvő követelmények lépnek azért előtérbe a boritaladó leszállítása, a házi fogyasztás adómentesítése és a pálinkaadó felemelése.

A jelenleg érvénybe levő boritaladó bénítólag hat a borforgalomra úgy magasságánál, mint behajtásának módjánál fogva. A fogyasztás az országban igen alacsonyra csökkent az utolsó időben és a kereslet hiánya erős nyomást gyakorol az árakra. Csakhogy így is az árak daczára, hogy a termelő alig kap valamit az ő boráért — a fogyasztó számára még mindig magasabbak, sem hogy ebből kifolyólag lehetne a borivás fellendülésére számítani,

(Folyt. köv.)

Egy pillanat alatt halotti csönd lett. A kivilágított állomás, a fáklyák pazar fénye visszatükrözött a lelkes szemekből s ekkor vettem észre, hogy ezek a lelkes; tüzes tekintetek várakozás teljesen mind reám vannak irányozva.

Felnagaszosultam ennek hatása alatt, ropant vágycsögött el kiönteni egy pár szóval német gyűlöletemet, mélységes tiszteletemet Rákóczi kultusza iránt s kikiáltani az egyetlen eszközt szabaddulásunkra . . . .

De meggondoltam a dolgot, szent hevületem elragadhatott volna . . . már pedig a csendőségnek mindenütt szerepe volt ezekben a világos éjszaka kákbán. Csak két szót kiáltottam le az ablakból, ami ott elhangzott a fáklyák füstjében, de bele talált a szívek rejtekeibe s a következő pillanatban viharosan zúgott vissza a vonatkocsi falairól. Most azt a két szót már nem ismételhitem.

Denique ott az a sokaság megint papnak nézett . . . Mintegy megerősített vállalt szerepemben.

„Kurucz tanya.“

Miskolcra már termes kocsiba kerülünk, sokan. A két csendőr elmaradt, helyettük jöttek jászági, kunági magyarok, feleségeikkel, leányaikkal, kulacsokkal és élelmi felszereléseikkel. Egészséges, piros arcu, tagba szakadt magyarok, tisztes asszonyok, fiatal leányok. És mert magyarok, közlékenyek, barátságosak, elevenek, vigak. Járták a hazafias nóták, kézről-kézre a kulacsok, a fehér czipó, liba czomb, pogácsa stb. Pezgett a jó kedv, csak én maradtam csöndes, kimért poseban. Udvariasan, komolyan fogadva a jészivű kínálásokat: tessék tiszteletes uram, jófajta három éves kádarka, a magam termése!

Hogy a társaság teljes legyen, közénk vetet-

MI UJSAG?

— **A dicsők emlékére.** Mult hó 29-én templomainkban megható, kegyeletteljes, hazafias istentiszteletek tartattak az immár hazai földben nyugvó II. Rákóczi Ferenc s nagy nevű társai emlékére. A róm. kath. templomban nt. Pusztay János s. lelkész* fungált s a szt. mise végén Ft. Léva apát, ez alkalomra szerzett Isten s a hő-sőket gorifikáló gyönyörű imádságát adta elő. Az ev. ref. templomban nt. Kiss Zsigmond lelkész, az izraelita templomban nt. Blumgrund rabbi tartott nagyhatásu hazafias szónoklatokat. Mind a három templomban megjelent a fősolgabírószág, a községi előljáróság, a polgári és elemi iskolák tantestülete a tanítványaikkal együtt, csendőrség, egyesületek, melyek közül kivált a „Kath. Olvasó-egylet“ kuruczozás zászlójával. A közönség is meglehetősen számban volt képviselve az istentiszteleteken.

— **Mindenszentek ünnepén.** Ft. Léva apát, esperes-plébános, szeretett országgyűlési képviselőnk remek egyházi szónoklatot tartott a szentek egységéről, a virágokkal feldiszipított főoltárnál nt. Pusztay János s. lelkész nagy szt. misét celebrált.

— **Gyűlés.** A róm. kath. tanítótestület hivatásához méltó gyűlést tartott mult hó 30-án, melynek eszmei tartalmat költsönzött Schlosser László ig. tanító testületi elnök szónoki hévvel elmondott azon beszéde, melyben II. Rákóczi Ferenc fejedelem és nagynevű társai emlékének testületi jegyzőkönyvben leendő megörökítését célozza. Az elnöki előterjesztés egyhangulag s a legnagyobb lelkesedéssel elfogadtatott; ugyanily hangulattal fogadta el a testület azt az indítványt is, amely Ft. Léva Mihály apát-, esperes-plébános részére a testület irányában tanusított jószágért — köszönő átiratot proponál. Ezen indítvány elfogadásával tanubizonyoságot tett arról a testület, hogy valóban méltó az anyagi támogatásra; van érzelme ahhoz, hogy a jótéteményt — részesüljön abban a tanítóság közveteve, vagy, közvetelenül — hálás szívvel tudja fogadni. — Továbbá tárgyalattat a „Gödöllő járási tanítók“ tömörülésre felszólító átirata, a gyermekek egészségi viszonyai, tanításbeli előmenetelük s végül a tanításiidő kezdete — a tanjai gyermekekre való tekintetből — fél 2 órára tetelték át.

— **Rákóczi-utcának** nevezte el Czegléd város hazafias képviselőtestülete az eddigi Vasut-utczát.

— **Czegléden** a vallásalap. tullaadonában levő ugynevezett ellenőri lakot a város 45000 koronaért megvette, E telket szemelték ki

te sorsa egy kassai tisztviselőt, aki Pestről jött némi „más napos“ hangulatban. Eleintén busongó kedvében volt s nekem panaszkolta el bánatos özevegyi állapotát, fájdalmait, neje elvesztése fölött s azon meggyőződését igyekezett velem mindenképen elhíttetni, hogy ő többé olyan nőre nem talál, mint amilyet elvitt tőle a halál. Adtam az érdeklődőt és kifejeztem adtam abeli meggyőződésemnek, hogy igazán érző, hűséges szív csak kassai férfiú kebleben doboghat, mely nem a hitves, hanem enmaga sírjáig él és virraszt a hű nő emléke fölött, sőt még azon tülről is visszarágyog a csillagos ég valamelyik, Kassa fölött ragyogó csillagából. Ezek az emlygyü keneteljes szavak ropant hatással lehetek a tisztelt utitársra, mert sirva fakadt, ami viszont reám volt olyan hatással, hogy leharaptam a virginiám szalmáját. De nem sokáig tartott az én magyarom kesergése, mert amint egy pár kulacs egypárszor körbe forgott, megjött a kedve hamarosan és eltartott bennünket egész Kassáig anyyi viccczel, mókával, hogy eszünkbe se jutott, hogy olyikunk már másodikkal nem aludt.

Hogy az egész vonalon, a szereplők sokfélesége folytán a mi kocsink volt a legkuruczabb tanya, a legélénkebb társaság, mutatta az, hogy a vonat főkálauza, egy igen intelligens, művelt fiatal ember ezt választotta állandó tartózkodása helyéül s dalolta lelkesen a magyarokkal:

Há még egyszer azt üzeni
Mindnyájukat el kell vinnni.

Midőn Kassára ért a vonat, mindenki felállt, kalapjukat levették és rázendítették:

Hazádnak rendületlenül,
Légy híve őh magyar.

(Folytatása köv.)

s szánták czeplédi szomszédaink az új járásbírósi helyül.

— **A felekezeti tanítók vasuti kedvezménye.** A felekezeti elemi és középiskolák tanítói, illetve tanárai már régebben mozgalmat indítottak az iránt, hogy a vasuti díjszabásnál ugyanolyan kedvezményben részesüljenek, mint az állami alkalmazottak, kik ugyanis féljegy váltására jogosító igazolványt kapnak. A felekezeti tanítók ezen mozgalmára végre, amint megbízható forrásból értesültünk, sikerrel is járt, amennyiben Apponyi gróf kultuszminiszter és Kossuth kereskedelmi miniszter egyetértéssel elhatározták, hogy a felekezeti, elemi és középiskolák tanítóinak szintén olyan igazolványt bocsátanak rendelkezésre. A két miniszternek erre vonatkozó együttes rendelkezését még e hónapban közzé teszik.

— **Csak egy virágszál.** Esdve kérjük a mi jó közönségünket, rója le azt a szent vámot, a melyet a szegénysorsú tudóbetegek megmentéseért tőle kérnek. Ne dobják el azt a befizetési lapot vagy utalványt, melyet a József kir. Herceg Szanatorium Egyesület (Budapest, IX. Lónyay-utca 47 sz.) a napokban szét küldött, és ha valóban csak egy virágszál válságdíját is, de küldjék el. Azt mondja Mikszáth, hogy még most is siratjuk a mohácsi családot, a hol 25 000 magyar veszett el és könnyel ölte a kézzel, síváran nézzük ennek a derék egyesületnek fáradhatatlan tevékenységét, melylyel minden évben annyi magyart tudna megmenteni, a hány a mohácsi csatásokon elvérzett, ha a közönség a halottak napi koszorúból egy szál virág árát valóban elküldi. Fogja el a szíveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajcárral is; de áldozunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Fillérek, vagy koronákat egyforma mélyeségű hálával fogad a József kir. Herceg Szanatorium egyesület, mely az ország minden tájáról tehát tőlünk is vesz föl majd gyógyítóházában (már épül az első) betegeket.

— **Méhészek gyászja.** Dzierzon János nyugalmazott korlsmarkti rk. plébános a héten 95 éves korában meghalt. A méhészet terén, mint buzgó apostol és azáltal kivívott ki magának maradandó nevet, hogy a nevével nevezett okszerű keretes kaptárt szerkesztve, új irányt adott a méhészetnek. Ő fedezte föl a méhek portenszenezését, hogy t. i. a méh királynő meg nem termékenyítve is petéket rakhat és egyáltalán nagy mértékben előmozdította a méhészetet úgy elméleti mint gyakorlati irányban. Nevét a mi közönségünk soha sem tanulta meg kiejteni. Töbnyire „Izrom“ vagy „Zirrom“ kaptárról tettek említést, ha keretes kaptárról volt szó. Nevét Dzierzon-nak kell ejteni, mert az fenn fog maradni mindenkorra. Nyugodjon békében a jeles, nagy méhész.

— **Magy. kir. szab. osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjegyekben mindinkább élénkebb és élénkebbé váló kereslet a magy. kir. szab. osztálysorsjáték igazgatóságát tudvalevőleg arra készítette, hogy a sorsjegyek számát a lefolyt XVIII. sorsjátékban 15.000 el szaporítsa és ennek megfelelően a nyeremények összegét 1.998.000 koronával emelte. A most kezdődő XIX. sorsjáték tervezete ugyanaz marad a mennyiben ismét 125.000 drb. sorsjegy kerül kibocsátásra, melyre összesen 16.457.000 kor. nyeremény esik. Tény az, hogy a világ egyetlen sorsjátéka sem bír csak megközelítőleg is ily kedvező játéktérrel, miáltal a sorsjegyek nemcsak nálunk, de a távol idegenben is nagy kedveltségnek örvendenek. A most lefolyt sorsjáték záróhuzása a nyereményesélyek nagyszerűségét fényesen bizonyította, a mennyiben a 82786. számú sorsjegy, melyre a 100.000 koronás utolsó főnyeremény esett, kapta a 600.000 koronás jutalomdíjat is, így tehát ezen sorsjegy

700.000 koronát nyert, a legnagyobb főnyereményt, melyet valaha osztálysorsjátékban kifizettek.

A bortermelők és általában a borászattal foglalkozóknak véltünk jó szolgálatot tenni, ha felhívjuk figyelmüket azonos körülményre, hogy az idén a szüretkor uralgott sok esőtől a szőlő rohadást kapott és ettől penész gombákkal lett mételtyezve. Az oly hibás szőlőkből nyert új borok nem tisztulnak, megtörnek, megbarnulnak, sőt ha kellő időben nem gondoztatnak egészen elromlanak. Az ily új borokat legjobb mihamarabb a beteg seprőről lefejtetni és az arra alkalmas, mirenymentes kénseletekkel kellőképp átkéneztetni. Ily javított mirenymentes kénseleteket készít Schönbeck Imre Esztergomban a következő minőségek és árakban. Az 1-es fajta az üres hordók jó karban tartására való, egy 50 dekás csomag ára 40 fillér. A 3-as fajta az egészséges új és öreg borok átkéneztetéséhez, csomagja 1 korona; az 5-ös fajta a hibás, beteg borok gyógyításához való egy csomag ára 1 kor. 60 fillér. Az idej új borokhoz az utóbbit kell használni. A vele kezelt borok hamarabb megtisztulnak, eltarthatók és szállíthatók lesznek és a mi a fő, nem kapnak kénbűzt [Einschlag szagot] a mi a régi mérgek tartalmu bűdös Enschlagnál elkerülhetlen és ez okozza a nagy fej és gyomorfájást. Ezen kénseleteket a készítő vidékünkön kellőképp szándékozik megismertetni, miért is mintákat és használati utasítást bérmentve küld. Ismét eladóknak kellő jutalékot enged. Kapható özv. Hirschs Izraelné utódainál Abonyban.

Szerkesztői üzenetek.

H. E. Versét csak itt közölhetjük. Ime:

Emlékezés.

Kis lány voltam,
Ő meg fiú.
A homokban várat építettünk
S mikor kész volt,
Mesolyogva mondtuk
Hogy ez biz jól sikerült.

Napra, nap mult.
Évre, év jött,
Az idő úgy megváltozott.
Örömben felkiáltok,
Hogy én egész nagy lány vagyok,
Ő meg bajszos ifjú!

Mikor megtette,
Az első vallomást,
„Margit nagysám!
Én imádom magat!
Nincs közlünk semmi akadály.
Az enyém lesz, ugye-bár?”

Nincs!
Nincs!
Semmi akadály.
Tied vagyok
S tied leszek,
Drágám!

Ugye jól fest.?

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle **köszvény-szeszt**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható:

Dr. Fleisch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél decziliteres üveg ára 2 korona Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Trágya eladási hirdetés.

A budapesti „Cséry“-féle trágyagyár részéről közhírré tétetik, miszerint telepünkön nagy mennyiségű jól kezelt compost trágya cladó. A trágya nemcsak a vaspályához, hanem a vonat mentén bárhova szállítható s lerakható. Legolcsóbb árajánlatok s felvilágosítások iránti kérdések **Csillag Gusztávhoz Ceglédre** intézendők, kit e trágya szállítással megbiztunk. 1—10

„Cséry“-féle trágyagyár r. t.

Eladás.

Laczkó Bertalan hagyatékát képező 2 hold szőlő és 1 hold szántó föld szabadkézből eladó, esetleg bérbe is kiadó. Értekezhetni Szaitz Gábornál. — Ugyancsak a Laczkó Bertalan-féle ház udvarán egy kisebb és nagyobb raktár-helyiség is kiadó.

Kiadó lakás.

Vajda Ferencz ur I. ker. czeplédi-uti házában három szobából és mellék-helyiségekből álló lakás, továbbá két raktár-helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni lehet a helyszínén.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az **Universal-Fluid** bedörzsölő szert, mely enyhít: **csúzt, köszvényt, rheumát, fog- és fejfájást és makacs bőrvizketeget.** A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, amit számos elismerő és halairat igazol. Egy kis próbaüveg ára 40 fillér, egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógyszerháza, Király-u. 12. és Andrássy-út 26.** Vidékre 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill.- 12 kis üveget 5 kor.-ért portó és csomagolás költségmentesen küld a **Vörös kereszt gyógyszerháza, Temesvár.** 1—9

Eladás. Több háztelek a Sallay kertben eladó. Tudakozódni lehet, Gajzágóéknál.

— **Eladás.** Egészen új, modern, befele nyíló ablakok — spalét táblával ellátva — olcsón eladók. Értekezni lehet Varga Jánosnál a Népbankban.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XIX. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsitóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1906. november hó 22. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1906. évi október hó 28-án.

MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.
Lukács László. Hazay.

A PESTI NAPLÓ UJ KARACSONYI AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakéneinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacon. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünneppontjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyeséges hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képben

fog remekülni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden ujelőfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrásy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szivesen küldünk.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész
Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körut 20.

A leghiresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körut 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczéi-ekék, 2- és 3-vasu ekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a Lires Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

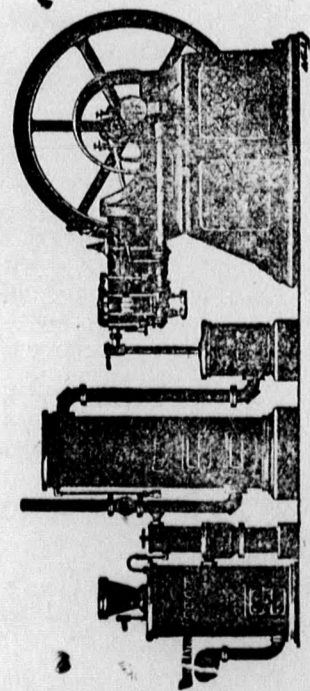
Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntő: Bécs.
Benzin- és petrólium-motorok és locomobillak, szivó-gőz-motortelepek 2-3 fill. üzemi költséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségtetés és árjegyzék ingyen.